



**ROMÂNIA**  
**UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI CLUJ-NAPOCA**  
**FACULTATEA DE ISTORIE ȘI FILOSOFIE**  
**DEPARTAMENTUL STUDII INTERNAȚIONALE ȘI ISTORIE CONTEMPORANĂ**

**FIȘA DISCIPLINEI**

**1. Date despre program**

|  |   |
|--|---|
| 1.1. Instituția de învățământ superior | Universitatea „Babeș-Bolyai”                  |
| 1.2. Facultatea                        | Istorie - Filosofie                           |
| 1.3. Departamentul                     | Studii internaționale și istorie contemporană |
| 1.4. Domeniul de studii                |   |
| 1.5. Ciclul de studii                  | Licență                                       |
| 1.6. Programul de studii/ Calificarea  |   |

**2. Date despre disciplină**

|   |   |                |   |                        |        |                          |    |
|---|---|----------------|---|------------------------|--------|--------------------------|----|
| 2.1. Denumirea disciplinei              | Analiza politicii externe a României                                |                |   |                        |        |                          |    |
| 2.2. Titularul activităților de curs    | prof. univ.dr. Marcela Sălăgean                                     |                |   |                        |        |                          |    |
| 2.3. Titularul activităților de seminar | Drd. Marina Trufan, Drd. Victoria Grozav-Biriș, Dr. Marius Mureșan, |                |   |                        |        |                          |    |
| 2.4. Anul de studiu                     | III   | 2.5. Semestrul | I | 2.6. Tipul de evaluare | Examen | 2.7. Regimul disciplinei | DS |

**3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)**

|                              |   |                    |   |                                  |   |
|------------------------------|---|--------------------|---|----------------------------------|---|
| 3.1. Nr. de ore pe săptămână | 2 | Din care 3.2. curs | 2 | Din care 3.3. seminar/ laborator | 2 |
|------------------------------|---|--------------------|---|----------------------------------|---|

|   |   |                    |   |                                  |            |
|---|---|--------------------|---|----------------------------------|------------|
| 3.4. Total ore din planul de învățământ   | 2 | Din care 3.5. curs | 2 | Din care 3.6. seminar/ laborator | 2          |
| <b>Distribuția fondului de timp</b>   |   |                    |   |                                  | <b>Ore</b> |
| <b>Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe</b>                                    |   |                    |   |                                  | <b>42</b>  |
| <b>Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren</b> |   |                    |   |                                  | <b>28</b>  |
| <b>Pregătire seminarii, teme, referate, eseuri</b>  |   |                    |   |                                  | <b>22</b>  |
| <b>Tutoriat</b>   |   |                    |   |                                  | <b>28</b>  |
| <b>Examinări</b>  |   |                    |   |                                  | <b>6</b>   |
| <b>Alte activități:.....</b>  |   |                    |   |                                  | <b>-</b>   |
| <b>3.7. Total ore studiu individual</b>   |   |                    |   |                                  | <b>126</b> |
| <b>3.8. Total ore pe semestru</b>   |   |                    |   |                                  | <b>150</b> |
| <b>3.9. Numărul de credite</b>  |   |                    |   |                                  | <b>6</b>   |

#### 4. Precondiții (acolo unde este cazul)

|                    |  |
|--------------------|--|
| 4.1. de curriculum | Studentii trebuie să beneficieze de cunoștințe privind conjuctura internațională și principalii actori din relațiile internaționale, precum și principalele obiective ale politicii externe românești în epoca modernă și contemporană |
| 4.2. de competențe | Să aibă abilitatea de a realiza analize ale evenimentelor importante din sistemul internațional contemporan  |

#### 5. Condiții (acolo unde este cazul)

|                                    |   |
|------------------------------------|---|
| 5.1. de desfășurare a cursului     | Frecvența și participare la dezbateri   |
| 5.2. de desfășurare a seminarului/ | Frecvență și obligativitatea participării la dezbateri, analize, prezentare de referate |

#### 6. Competențele specifice acumulate

|                                |   |
|--------------------------------|---|
| <b>Competențe profesionale</b> | <ul style="list-style-type: none"> <li>• . Cursul urmărește dezvoltarea capacității studentului de a opera cu conceptele și noțiunile fundamentale domeniului analizei politicii externe; abilitatea de a realiza analize ale evenimentelor importante din sistemul internațional contemporan ; dobândirea de cunoștințe fundamentale referitoare la istoria politicii externe a României, analizarea și interpretarea proceselor politice europene și internaționale</li> <li>•</li> </ul> |
| <b>Competențe Transverle</b>   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale</li> <li>• Conștientizarea nevoii de formare continuă</li> <li>• Explicarea mecanismelor decizionale în cadrul instituțiilor europene și organizațiilor internaționale</li> <li>• Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil)</li> </ul>                                |

#### 7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

|                                       |   |
|---------------------------------------|---|
| 7.1 Obiectivul general al disciplinei | <ul style="list-style-type: none"> <li>- cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională</li> <li>- dezvoltarea capacității studentului de a opera cu conceptele și noțiunile fundamentale domeniului analizei politicii externe</li> </ul> |
| 7.2 Obiective specifice               | <ul style="list-style-type: none"> <li>- dobândirea de cunoștințe fundamentale referitoare la istoria politicii externe a României</li> <li>- elaborarea de analize de specialitate în domeniul relațiilor internaționale și afacerilor europene</li> </ul>   |

#### 8. Conținuturi

| 8.1 Curs  | Metode de predare                              | Observații |
|---|--|------------|
| <i>Curs introductiv. Prezentarea obiectivelor cursului, a conceptelor, instituțiilor și procedurilor de decizie în politica externă</i> | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul. |            |

|   |   |  |
|---|---|--|
| <i>Manifestări de politică externă românească în perioada 1856-1878. Apariția primelor instituții aferente.</i>     | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Alianțe politico-diplomatice și de securitate la sfârșitul secolului XIX-începutul secolului XX</i>              | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Definirea locului și rolului României în sistemul internațional (1912-1916)</i>                                  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Acțiuni diplomatice românești în perioada 1916-1920. Politica de alianțe</i>                                     | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Politica externă a României 1921-1938</i>  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>România în conjunctura politico-diplomatică 1938-1940. Consecințele Pactului Ribbentrop-Molotov</i>              | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Acțiuni politico-diplomatice românești: septembrie 1940-august 1944</i>  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Politica externă a României de la semnarea Convenției de Armistițiu la Tratatul de Pace de la Paris din 1947</i> | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Politica externă a României în timpul regimului comunist.</i>  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Răsturnarea regimului comunist &amp; conjunctură internă și externă</i>  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Redefinirea locului și rolului României în sistemul internațional 1990-2007</i>                                  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |
| <i>Analiza politicii externe a României ca stat membru al UE</i>  | expunerea, argumentarea, prelegerea, dialogul |  |

| 8.2 Seminar/laborator   | Bibliografie seminar   | Observații |
|---|--|------------|
| Seminar introductiv, organizarea activității, prezentarea surselor de documentare     | Expunere, dialog   |            |
| Problema românească, problemă europeană la mijlocul secolului al XIX-lea (1856 -1878) | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Gh. Cliveti, <i>România și crizele internaționale 1853-1913</i>, Iași, 1997 (paginile aferente epocii)</li> <li>- Nicolae Ciachir, <i>Marile Puteri și România (1856-1947)</i>, București, Ed. Albatros, 1996, (capitolele aferente perioadei)</li> <li>- L. Boicu, <i>Din istoria diplomației europene. Anul 1859 la români</i>, Iași, 1996</li> <li>- T.W. Riker, <i>Cum s-a înfăptuit România. Studiul unei probleme internaționale</i>, Iași, 2000 (paginile aferente epocii)</li> </ul>  |            |
| România, de la recunoașterea independenței la războaiele balcanice                    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Keith Hitchins, <i>România: 1866-1947</i>, Ed. a 4-a, București, Humanitas, 2013. (paginile aferente epocii; pot fi consultate și alte ediții ale cărții)</li> <li>- T.W. Riker, <i>Cum s-a înfăptuit România. Studiul unei probleme internaționale</i>, Iași, 2000 (pag. aferente epocii).</li> <li>- Sorin Liviu Damean, <i>România și Congresul de Pace de la Berlin (1878)</i>, București, Editura Mica Valahie, 2005.</li> <li>- Frederick Kellogg, <i>Drumul României spre independență</i>, Iași, Institutul European, 2002.</li> <li>- Anastasie Iordache, <i>Criza politică din România și războaiele balcanice: 1911-1913</i>, București, Paideia, 1998.</li> </ul> |            |

|   |   |  |
|---|---|--|
| <p>Inițiative diplomatice românești în timpul și la sfârșitul Primului Război Mondial</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- V.N. Vinogradov, „Romania in the First World War: The Years of Neutrality”, 1914-1916, in <i>The International History Review</i>, vol. 14, nr. 3 (Aug., 1992), pp. 452-461</li> <li>- Glenn E. Torrey, „Romania in the First World War: The Years of Engadgement, 1916-1918”, in <i>The International History Review</i>, vol. 14, No. 3 (Aug., 1992), pp. 461-479</li> <li>- Alexandru Marghiloman, <i>Note politice, vol I - România și războaiele balcanice (1912-1913), România și primul război mondial (1914-1919), Neutralitatea (1914-1916), vol. II, România și primul război mondial (1914-1919), Războiul (1916-1917)</i>, București, 1993/1994</li> <li>- Sherman D. Spector, <i>România la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920) Diplomația lui Ion I. C. Brătianu</i>, București, 1995.</li> <li>- V. F. Dobrinescu, <i>România și Ungaria de la Trianon la Paris. Bătălia diplomatică pentru Transilvania</i>, București, 1996 (partea aferentă Conferinței de Pace 1919-1920)</li> </ul> |  |
| <p>Politica externă a României în perioada interbelică</p>                                | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ioan Scurtu, Gh. Buzatu, <i>Istoria românilor în secolul XX (1918-1948)</i>, București, Ed. Paidea, 1999 (pag despre politica externă)</li> <li>- Eliza Campus, <i>Mica Înțelegere, 1921-1938</i>, București, 1997</li> <li>- Genevieve Tabouis, <i>20 de ani de tensiune diplomatică</i>, București</li> <li>- Raoul Bossy, <i>Amintiri din viața diplomatică (1918-1940)</i>, vol. I-II, București, 1993</li> <li>- Grigore Gafencu, <i>Ultimele zile ale Europei. O călătorie diplomatică întreprinsă în anul 1939</i>, București, 1992</li> <li>- Ioan Talpeș, <i>Diplomație și apărare. Coordonate ale politicii externe românești 1933-1939</i>, București, 1988</li> </ul>  |  |

|  |   |  |
|--|---|--|
| <p>Al Doilea Război Mondial- consecințe asupra politicii externe românești (1939-1947)</p> | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Marcela Sălăgean, „Statutul României în noua geopolitică europeană impusă de Pactul Ribbentrop - Molotov”, în: <i>Istoria ca datorie. Omagiu Academicianului Ioan- Aurel Pop la împlinirea vârstei de 60 de ani</i>, coordonatori Ioan Bolovan, Ovidiu Ghitta, Editura Academiei Române, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015</li> <li>- Idem, „Poziția lui Nicolae Iorga în Consiliile de Coroană ale României din vara lui 1940”, în: <i>Transilvania în modernitatea românească. De la mișcarea națională la autodeterminare și integrare. In honorem Gheorghe Iancu</i>, coord: Angela Rus, Ottmar Trașcă, Virgiliu Țărău, Cluj-Napoca, Ed. Argonaut, 2015</li> <li>- Mihail Manoilescu, <i>Dictatul de la Viena. Memorii (iulie-august 1940)</i>, București, 1991</li> <li>- V. Pușcaș, <i>Speranță și disperare. Negocieri româno-aliat 1943-1944</i>, București, 1995</li> <li>- Marcela Sălăgean, <i>Transilvania în jocul de interese al Marilor Puteri</i>, Cluj-Napoca, 2013.</li> <li>- Ioan Scurtu, Gh. Buzatu, <i>Istoria românilor în secolul XX (1918-1948)</i>, București, Ed. Paidea, 1999 (pag despre politica externă)</li> <li>- Ion Șuța, <i>România la cumpăna istoriei. August '44</i>, București, Ed. Științifică, 1991</li> <li>- Larry L. Watts, <i>Ferește-mă, Doamne de prieteni. Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România</i>, București, Ed. RAO, 2011</li> <li>- Nicolae Ciachir, <i>Marile Puteri și România (1856-1947)</i>, București, Ed. Albatros, 1996, (capitolele aferente perioadei)</li> <li>- V.F. Dobrinescu, <i>România și Ungaria de la Trianon la Paris. Bătălia diplomatică pentru Transilvania</i>, București, 1996 (partea aferentă Conferinței de Pace 1946-1947)</li> <li>- <i>Transylvanian Review</i>, Vol. XXVI, No.2, Summer 2017, Cluj-Napoca, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, grupajul tematic despre Conferința de Pace</li> </ul> |  |
|--|---|--|

|   |  |  |
|---|--|--|
| Prezentări de carte   | Analize, discuții pe marginea unor volume despre politica externă a României în perioada 1878-1947   |  |
| Politica externă a României în timpul regimului comunist    | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Denis Deletant, <i>România sub regimul comunist</i>, București, 1997 (partile despre politica externă)</li> <li>- Corneliu Mihai Lungu, Mihai Retegan, 1956 <i>Explozia. Percepții române, iugoslave și sovietice asupra evenimentelor din Polonia și Ungaria</i>, București, 1996</li> <li>- Mihai Retegan, 1968. <i>Din primăvară până în toamnă, schiță de politică externă românească</i>, București, 1998</li> <li>- Mihai Croitor, <i>România și conflictul sovieto- chinez (1956-1971)</i>, Cluj-Napoca, Ed. Mega, 2009</li> <li>- Mihai Croitor, Sanda Borșa, <i>Triunghiul suspiciunii, Vol I Gheorghe Gheorghiu-Dej, Hrusciov și Tito (1954-1964)</i>, Cluj-Napoca, 2014</li> <li>- Larry L. Watts, <i>Ferește-mă, Doamne de prieteni. Războiul clandestin al Blocului Sovietic cu România</i>, București, Ed. RAO, 2011</li> </ul>             |  |
| Politica externă a României după căderea regimului comunist | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Anneli Ute Gabanyi, <i>Revoluția neterminată</i>, București, Fundația Culturală Română 1999</li> <li>- Ioan Scurtu, <i>Revoluția română din decembrie 1989 în context internațional</i>, București, 2006</li> <li>- Dumitru Preda, Mihai Retegan, 1989. <i>Principiul dominoului : prăbușirea regimurilor comuniste europene</i>, București, 2000</li> <li>- Fl. Abraham, <i>Transformarea României 1989-2006. Rolul factorilor externi</i>, București, 2006</li> <li>- Tom Gallagher, <i>Deceniul pierdut al României. Mirajul integrării europene după anul 2000</i>, București, 2010 (paginile aferente politicii externe)</li> <li>- Florin Anghel, <i>Aderarea țărilor din Europa Centrală și de Est la Uniunea Europeană, o abordare comparată</i>, București, 1999</li> <li>- Cioculescu Șerban Filip, <i>România post-comunistă în</i></li> </ul> |  |



|                     |   |  |
|---------------------|---|--|
|                     | <i>ecuația strategică a vecinătăților-Balcanii, Marea Neagră și Orientul Mijlociu Extins</i> , București, Ed. Universității, 2009 |  |
| Prezentări de carte | Analize, discuții pe marginea unor volume despre politica externă a României în perioada comunistă și postcomunistă               |  |

### Bibliografie obligatorie

- B. Jelavich, *Russia and the Formation of the Romanian National State 1821-1878*, New-York, 1984 (capitolele referitoare la perioada 1821-1856)
- L. Boicu, *Din istoria diplomației europene. Anul 1859 la români*, Iași, 1996- Gh. Cliveti, *România și crizele internaționale 1853-1913*, Iași, 1997,
- R. Bossy, *Politica externă a Regelui Carol I*, București 1923, reeditare 1991
- Alexandru Marghiloman, *Note politice*, vol I-România și războaiele balcanice(1912-1913), România și primul război mondial (1914-1919), Neutralitatea (1914-1916), vol. II, România și primul război mondial (1914-1919), Războiul (1916-1917), București, 1993/1994,
- Sherman D. Spector, *România la Conferința de Pace de la Paris (1919-1920) Diplomația lui Ion I. C. Brătianu*, București, 1995,
- V.F. Dobrinescu, *România și Ungaria de la Trianon la Paris. Bătălia diplomatică pentru Transilvania*, București, 1996
- Raoul Bossy, *Amintiri din viața diplomatică (1918-1940)*, vol. I-II, București, 1993,
- Grigore Gafencu, *Ultimele zile ale Europei. O călătorie diplomatică întreprinsă în anul 1939*, București, 1992,
- Mihail Manoilescu, *Dictatul de la Viena. Memorii (iulie-august 1940)*, București, 1991,
- V. Pușcaș, *Speranță și disperare. Negocieri româno-aliat 1943-1944*, București, 1995,
- Sălăgean Marcela, *Introducere în istoria contemporană a României*, Cluj-Napoca, 2013, capitolele despre politica externă
- Sălăgean Marcela, *Transilvania în jocul de interese al Marilor Puteri*, Cluj-Napoca, 2013.
- Scurtu Ioan (coord), *Structuri politice în Europa centrală și de Sud-Est (1918-2001)*, vol. II, România, București, 2003.
- Dumitru Preda, Mihai Retegan, 1989. *Principiul dominoului : prăbușirea regimurilor comuniste europene*, București, 2000
- Fl. Abraham, *Transformarea României 1989-2006. Rolul factorilor externi*, București, 2006

**9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului**


- Disciplina a fost elaborata in concordanta cu lucrarile din domeniu, publicate in tara si strainatate;
- Unele teme din cadrul cursului cuprind aspecte relevante, ce fac, de multe ori, obiectul preocuparilor institutiilor de profil sau al unor conferinte stiintifice internationale, inclusiv dezbateri in cadrul revistelor de circulatie internationala

**10. Evaluare**

| Tip de activitate  | 10.1. Criterii de evaluare                     | 10.2. Metode de evaluare | 10.3. Pondere din nota finală |
|--|--|--------------------------|-------------------------------|
| 10.4. Curs   | Din tematica și bibliografia aferentă cursului | Examen scris             | 60%                           |
| 10.5. Seminar  | Evaluare continua pe parcursul semestrului     |                          | 30% + 10%<br>P.O              |
| 10.6. Standard minim de performanță  |  |                          |                               |
| Cunoașterea principalelor evenimente și opțiuni diplomatice românești; prezența și activitate la seminar.<br>Obținerea notei 5 (cinci) |  |                          |                               |

Data completării:                      Semnătura titularului de curs:                      Semnătura titularului de seminar:

.....

.....  .....

Data avizării in catedră

Semnătura Șefului de departament/ catedră